

πίδωκα ὅπερ ὁ Κολδεθάυ οὕτως ὠνόμασε, πραγματικῶς εἶνε τοῖχος πλάτους μέτρον 1,10 — 1,20, ὅστις βεβαίως ἔφερε κίονας. Ἐπειδὴ δὲ 6 συνήθως κίονας ἔχουσι κατὰ μέτρον οἱ περίπτεροι ναοί, τότε ἡ μεταξὺ τῶν ἀξόνων αὐτῶν ἀπόστασις θὰ ἦτο μέτρον 2,40, καὶ τότεν πραγματικῶς δεκνύουσι οἱ ἔσωτεροὶ κίονες. Ἄν δὲ τοῦτο ὑποθέσωμεν, τότε εἰς τὰς μακρὰς πλευρὰς πρέπει νὰ δεγθῶμεν 11 κίονας, πρὸς οὓς κατὰ τὴν μεταξὺ ἀλλήλων ἀπόστασιν ἀκριβῶς ἀνταποκρίνονται καὶ οἱ ἔσωτεροί. Ὁ ναὸς λοιπὸν ἦτο περίπτερος. Ἐξηγήσειws μόνον ἐτι χρῆζει πῶς τὸ ἔδαφος τοῦ σηκοῦ τοῦ ναοῦ τούτου εἶνε κατὰ τι βαθύτερον τοῦ τῆς περιστάσεως. Τὰ δὲ κιονόκρανα ὁμοίως δὲν πρέπει νὰ συντεθῶσιν ὅπως ὁ Κολδεθάυ ὑπέθεσε, διότι τὰ τεμάχια ἀνήκουσι τὰ μὲν εἰς τὰ τῶν ἔσωτερικῶν κίωνων, τὰ δὲ εἰς τὰ τῶν ἐξωτερικῶν, τὰ ὅποια κατὰ τὴν οἰκίαν ἐκατέρων μορφὴν ἀποκαθίστα ἄλλως ὁ κ. Δαίρπελδ. Ὑπάρχει δὲ πλήρης ἀναλογία μεταξὺ τῶν κιονοκράνων τῶν ἐξωτερικῶν κίωνων τοῦ ναοῦ τούτου καὶ τῶν ναῶν τῆς Περιγᾶμου, Μιτυλήνης καὶ τῶν ἐν Ἀθηναίς δύο κτισμάτων τῶν δύο περιγυμνῶν βασιλέων Ἀτάλου καὶ Εὐμένους, τῶν ἐπωνύμων δηλονότι αὐτῶν στοῶν. Πρόκειται λοιπὸν ἀληθῶς περὶ «αἰολικῶν» τινος ῥυθμοῦ, ὡς καὶ πραγματικῶς ὠνομάσθη οὗτος. — Ὁ κ. Μυλωνᾶς ἐπιδεικνύει τὴν εἰκόνα κατόπτον τοῦ τέλους τοῦ 5ου αἰῶνος ἢ τῆς ἀρχῆς τοῦ 4ου, εὐρεθέντος τὸ 1891 ἐν Ἐρερίᾳ. Ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ δίσκου ἀνάγλυφοι παραστάσεις, ἐπὶ τῆς μιᾶς μὲν ὄψεως γυνὴ μὲ ποδῆρῃ γιγάντια καὶ πόδας ὑποδεμένους, φερομένη ἐπὶ κύκνου, ὑπὸ τὸ ῥύγχος τοῦ ὁποίου ὑποβάλλει φιάλην ποτίζουσα ἢ σιτίζουσα αὐτόν, κάτωθεν ἄνηθ' ἢ φυτὰ ἐπὶ δὲ τῆς ἄλλης γυνὴ ἐπὶ ἵππου θυμοειδοῦς καλπάζοντος, συγκρατουμένη διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ, τὴν δὲ ἄλλην ἀνατείνουσα. Κάτωθεν Δελφίν, ἄρα φέρεται διὰ τοῦ ἀέρος ὑπὲρ τὴν θάλασσαν. Ἡ πρώτη μορφή πιθανότατα παριστάνει τὴν Ἀφροδίτην, ἡ δευτέρα δὲ, ἥτις οὕτε ὡς Ἡὸς ἐφιππος, οὕτε ὡς Ἀφροδίτη (ἀναφέρεται ἐφιππος Ἀφροδίτη εἰς τὰ Βενετικά σχόλια) οὕτε ὡς Ἀρτεμις (νομίσματα τῶν Φερῶν) δύναται νὰ θεωρηθῆ, τὴν σελήνην. — Ὁ κ. Νόακ ὁμιλεῖ περὶ ἀναγλύφων τοῦ Δουραλίου. Ἡ γνωστὴ καὶ ἐκ τῶν σταυροφοριῶν πόλις (1097 ἡ μεγάλη μάχη τῶν σταυροφόρων πρὸς τοὺς Σελτζουκίδας) ἔκειτο ἀρχαιότερον μὲν ἐξάπαντος ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ Σιὰρ-ἐγιούκ, ὑπὸ δὲ τοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ τὸ 1175 ἀνεκτίσθη ἐπὶ ἄλλης θέσεως παρὰ τὰς βυζαντινὰς θέρας, ὅπου σήμερον τὸ Ἐσκι-Σιέρ. Ὁ λαλὼν ἀφιεροῖ καὶ ὥραίας τινὰς ποιητικὰς γραμμάς εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς πλουσίας καὶ εὐδαίμονος ἄλλοτε χώρας, ἣν διέρχεται σήμερον ὁ ἀπὸ Νικομηδείας εἰς Ἀγκυραν φέρων σιδηρόδρομος. Κατόπιν ἀνοικινώνει ἐπιγραφὰς ἅς ἀντέγραψεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαιότερου Δουραλίου, τῶν βυζαντινῶν χρόνων. Ἰδίως δὲ ἀναπτύσσει τὸ θέμα αὐτοῦ περὶ τῶν παραστάσεων ἀντικειμένων ἐπὶ τῶν ἐπιτυμβίων στηλῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἔργον τοῦ ταφέντος ἀνδρὸς ἢ τῆς γυναίκος καὶ τὸν ἐν τῷ κόσμῳ βίον τῶν θενωτῶν ἀναμνησκόντων. Ἐπὶ τοῦ σχήματος τῶν στηλῶν τούτων ἐπέδρασαν αἱ προσόψεις τῶν ἐντὸς βράχων λελατομημένων ἀρχαίων φρυγιῶν τάφων.

Ἐν Πειραιεῖ εἰς τινα οἰκίαν κατεσχέθησαν ἐπτά ἐπιτυμβιοὶ πλάκες φέρουσαι διαφόρους ἐπιγραφάς. Οὕτως ἐπὶ μιᾶς φέρεται: *Ναυσιστράτη Ἰέρωνος Ἀχαρνάϊος [H]ροτίμου Κηφισέως γυνή.* Ἐπὶ ἄλλης: *Φάνης Χρηστός.* Ἐπὶ ἄλλης: *Σοφίας Ἀριστομάχου Πειραιεῖς Ἡφαιστία Χαιρεδήμου - Ἀχερθουοῖς* καὶ ἐπὶ τετάρτης τὸ ὄνομα *Ἀρμονίς* ἄγνωστον μέτρον τοῦδε. Ἐκτὸς τῶν πλακῶν τούτων κατεσχέθη καὶ ἀνάγλυφον εἰκονίζον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ ἔδρας πολυτελοῦς.

— Αἱ δαπάναι τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας ἐνεργηθεῖσαι ἀνασκαφαὶ παρὰ τὸ χωρίον τῆς Ἀττικῆς Μαρκόπουλον, ἐπὶ τοῦ χώρου ἔνθα ἠγείρετο τὸ πάλαι ἡ πόλις Βραυρών, ἐπερατώθησαν ἡδὴ ἀνασκαφέντων ὑπὸ τὴν ἐσπερίαν τοῦ ἐφόρου κ. Στάη ὄλων τῶν ἐκεῖ ἀνευρεθέντων σπηλαιωδῶν τάφων. Δυστυχῶς αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται ὑπῆρξαν ἄγοναι. Οἱ τάφοι ἦσαν πτωχοὶ καὶ γυμνοί, οὐδὲν δὲ

ἀρχαιολογικὸν ἀντικείμενον ἄξιον λόγου προέκυψεν ἐξ αὐτῶν.

— Ἐν Κερατέᾳ χωρικός τις καλλιερῶν τὸν ἀγρόν του ἀνεῦρε πλάκα ἐπιτυμβίων ὕψους ἐνὸς μέτρον καὶ πλάτους πενήτηκοντα ἑκατοστῶν, φέρουσαν τὴν ἐπιγραφὴν: *Νικαῖος Δημοχάρους Κεφαλλήθεν.*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐξαδύκωτε τὴν ἀριστερὰν χεῖρα.

Εἶνε κάπως περίεργον ὅτι τόσον ἰσχυρὰ προκατάληψις ἐγενήθη, ἀνεπτύχθη καὶ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τοσούτους ἡδὴ αἰῶνας ἐναντίον τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς· οὕτε ἡ ἀνατομία οὕτε ἡ φυσιολογία δικαιολογοῦσι τὴν τοιαύτην προκατάληψιν. Ἐὰν ἐξετάσετε τὸν σκελετὸν ἀνθρώπου, ὅστις κατὰ τὸν βίον του ὑπῆρξε ῥωμαλέος, ὕγιης καὶ τέλειος τὴν κατασκευὴν, θὰ ἴδῃτε ὅτι τὰ ὅστα τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ τοῦ βραχίονος εἶνε ἀκριβῶς ὅμοια — κατὰ τὸν ἀριθμὸν, τὸ μέγεθος καὶ τὴν τελειότητα τῆς κατασκευῆς — πρὸς τὰ τῆς δεξιᾶς. Ἀπ' ἐτέρου δὲ ἡ φυσιολογικὴ σπουδὴ θέλει σᾶς πείσει ὅτι οἱ μῦς, οἱ σύνδεσμοι καὶ οἱ χόνδροι οἱ συνδέοντες τοὺς βραχίονας μετὰ τοῦ κορμοῦ εἶνε τόσον τέλειοι εἰς τὸν ἓνα βραχίονα, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἕτερον.

Εἰς τοὺς πιθήκους, τὰς γάτας καὶ ἄλλα ζῷα οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες χρησιμεύουσιν, ὡς γνωστὸν, ἀντὶ χειρῶν, θὰ μᾶς ἐχλεύαζον δὲ ἀναμφιβόλως τὰ ζῷα ταῦτα, ἂν τοῖς ἐλέγομεν ὅτι ὑπάρχει διακρίσις μετὰ δεξιῶν καὶ ἀριστεροῦ ποδὸς καὶ ὅτι ἐκεῖνος εἶνε χρησιμότερος τούτου. Ὅταν λοιπὸν παραδεγθῶμεν ὅτι τὸ παιδίον δὲν δύναται νὰ ῥίψη τὴν ἐλαστικὴν σφαῖράν του εἰμὴ μόνον διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, παραδεχόμεθα ἀναγκαστικῶς καὶ ὅτι ὁ πίθηκος ἢ ἡ γάτα ἐπιοικίσθησαν ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ τελειότερου ὀργανισμοῦ· ἀλλ' ὁμως πάντες πιστεύομεν ὅτι ὁ ἀνθρώπος εἶνε τὸ τελειότερον τῶν ζῶων.

Τόσον ἐντύπωσιν ἔκαμε τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὸν διακεκριμένον ἄγγλον ἐπιστήμονα Οὐίλσον, ὥστε συνέγραψεν ὀλόκληρον βιβλίον περὶ αὐτοῦ. Εὐλόγως ὑπομνησκει τοὺς ἀναγνώστας τοῦ ὅτι τινὲς ἐκ τῶν μεγαλύτερων καλλιτεχνῶν τῆς ὑψηλοῦ, οἷον ὁ Λεονάρδος δὲν Βιντσῆ, ὁ Ὀλβᾶν καὶ ἄλλοι ἦσαν ἐπαρῖστοι, καὶ ὅτι εἰς ὅλας τὰς ἐλευθερίους τέχνας ἡ χρῆσις τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἀποβαίνει ἐπιωφελέης. Ὁ χειρουργός, ὁ ὀδοντοίατρος, ὁ λεπτοεργός, ὁ γλύπτης, ὁ χαρᾶκτης, ὁ κοσμηματογράφος, ὁ χρυσοκόμος καὶ ἄλλοι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μεταδιβάξωσιν ἐνίοτε τὸ ἐργαλεῖόν των ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς εἰς τὴν ἀριστεράν. Εἰς τινα τῶν δημοσίων σχολείων τῆς Ἀγγλίας, ὡς ἐῖρημένος συγγραφεὺς παρατηρεῖ, ἡ χρῆσις τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐπιβάλλεται καὶ κατὰ τὴν καλλιγραφίαν καὶ ἄλλας ἀσκήσεις. Ἄν δὲ πρέπη νὰ πιστεύσωμεν ἄλλον φυσιολόγον, τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐπιτάσσει καὶ ἀνώτερος λόγος, ἡ ἐνίσχυσις δηλαδή καὶ βελτίωσις τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐκφυομένων νεύρων, καθ' ὅσον ὅταν λειτουργῇ ἡ ἀριστερὰ χεῖρ ὅσον καὶ ἡ δεξιὰ, τὸ σῶμα ἀναπτύσσεται κανονικῶς κατ' ἀμφοτέρως τὰς πλευρὰς.

Ἐπιστημονικοὶ λοιπὸν καὶ πρακτικοὶ λόγοι μᾶς πείθουσιν ὅπως ἀρχίσωμεν νὰ ἀσκῶμεν τὴν ἀριστεράν χεῖρα. Αἱ πρῶται ἀποπειραὶ θὰ εἶνε βεβδῶς ἀδέξιοι (ἄνευ λογοπαγνίου) καὶ ἀνεπιτυχεῖς· ἐν τούτοις διὰ τῆς ἐπιμονῆς θὰ ἐνισχυθῇ κατὰ μικρὸν τὸ ἀπόκληρον τοῦτο μέλος τοῦ σώματός μας, καὶ ἐπὶ τέλους θὰ κατορθωθῇ νὰ λειτουργῇ ἡ ἀριστερὰ χεῖρ μετὰ τῆς αὐτῆς ἰσχύος καὶ ἐπιτηδαιότητος, μεθ' ἧς καὶ ἡ δεξιὰ, οὕτω δὲ θὰ ἔχωμεν δύο τελείας καὶ χρησίμους χεῖρας ἀντὶ μιᾶς.